

Силабус навчальної дисципліни
«Анатомія людини»

Спеціальність	017 «Фізична культура і спорт»
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	1 курс, 1 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 18 год.
	Практичні – 22 год.
	Самостійна робота – 80 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра фізичної терапії та ерготерапії, аудиторія № 141, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-fizichnoi-terapii-tayergoterapii.html
Викладач (-і)	Левков Анатолій Анатолійович к. мед.н., доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	levkov.anatolij03@gmail.com
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 141 відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни Мета навчальної дисципліни «Анатомія людини» за вимогами освітньої програми «Фізична культура і спорт» полягає у формуванні спеціальної (фахової) компетентності: здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції, трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії, враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії, адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.	
Мета навчальної дисципліни ПРН 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	
Передумови для навчання Оволодіння знаннями з навчальної дисципліни «Анатомія людини» ґрунтується на тісному взаємозв'язку з дисципліною шкільного курсу «Біологія».	

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Анатомія як наука та навчальна дисципліна. Предмет та об'єкт вивчення анатомії. Методи дослідження анатомії. Історія становлення та розвитку анатомії. Видатні науковці анатомі. **Тема 2.** Будова кісток. З'єднання кісток скелета. Скелет тулуба. Структура та функції рухового апарату. Будова, форма та функції кісток. З'єднання кісток скелета. Череп та його функції. Відділи черепа та їх кістки. Парні та непарні кістки черепа. Будова та з'єднання кісток черепа. Череп у цілому. Розвиток черепа. Будова хребта. З'єднання і розвиток кісток хребта Будова і з'єднання кісток грудної клітини. **Тема 3** Скелет кінцівок. Будова та з'єднання кісток плечового поясу. Будова та з'єднання кісток верхньої кінцівки. Будова та з'єднання кісток таза. Будова та з'єднання кісток вільної нижньої кінцівки. Онтогенез скелета кінцівок. **Тема 4.** М'язи голови, шиї та тулуба. **Тема 5.** М'язи плечового поясу верхньої кінцівки. М'язи вільної верхньої кінцівки. М'язи кисті. М'язи пояса нижньої кінцівки. М'язи вільної нижньої кінцівки. М'язи стопи. **Тема 6.** Серцево-судинна система. Склад, будова та функції серця. Велике та мале кола кровообігу. Склад, будова, функції артеріальних судин. Селезінка. Склад, будова, функції венозних судин. Склад, будова, функції лімфатичної системи. **Тема 7.** Травна система. Функції. Будова травної системи. Порожнина рота. Стравохід. Шлунок. Тонкий кишечник. Товстий кишечник. Підшлункова залоза, печінка, жовчний міхур. Вікові особливості травної системи. **Тема 8.** Дихальна система. Функції. Будова дихальної системи. Порожнина носа. Гортань. Трахея, бронхи. Легені. Онтогенез органів дихання. **Тема 9.** Нервова система. Центральна нервова система. Головний мозок. Спинний мозок. Периферична нервова система. Рефлекторна дуга. Органи чуття. **Тема 10.** Сечова система. Загальна анатомія сечовидільної системи. Нирки. Анатомія органів сечової системи. Сечоводи, сечовий міхур, сечівник. **Тема 11.** Статева система. Анатомія чоловічих та жіночих статевих органів. Молочна залоза.

**Сторінка курсу
на платформі
Moodle**

Розміщено: робоча програма дисципліни, робочий план (технологічна карта), матеріали лекцій, завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів. <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3965>

Рекомендовані джерела

1. Анатомія людини : підручник / [Кривко Ю. Я., Черкасов В. Г., Кравчук С. Ю. Сопнева Н. Б. та ін.] ; за ред.: проф. Кривка Ю. Я., проф. Черкасова В. Г. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 448 с.
2. Аносов І. П. Анатомія людини: навчальний посібник / Аносов І. П., Хоматов В. Х., Станішевська Т. І. – К. : “Твім інтер”, 2006. – 235 с.
3. Атлас анатомії людини: переклад 7-го англ. вид.: двомовне вид./Френк Г. Неттер; наук. ред. перекладу Л.Р. Матешук-Вацеба, І.Є. Герасимюк, В.В. Кривецький, О.Г. Попадинець. – К. : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.
4. Головацький А.С. Анатомія людини : підручник: у 3 т. Т.1 / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін та ін. – Вид. 3. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 368 с.
5. Коляденко Г. І. Анатомія людини: підручник / Г. І. Коляденко. – К.: Либідь, 2009. – 384 с.
6. Медична біологія, анатомія, фізіологія та патологія людини: підручник /Федонюк Я.І., Дубінін С.І., Федонюк Л.Я., Котляренко Л.Т. – «Новий світ-2000», Львів, 2020. – 880 с.
7. Самусев Р. Атлас анатомії людини / Р. Самусев, В. Липченко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан 2011. – 752 с.
8. Спортивна морфологія : навч. посіб. / авт. кол. : Музика Ф. В., Баранецький Г. Г., Вовканич Л. С. [та ін.] ; за ред. Ф. В. Музики. – Л. : ЛДУФК, 2011. – 160 с.
9. Чижик В. В. Спортивна морфологія: навчальний посібник для студентів / В. В. Чижик, О. П. Запорожець. – Луцьк, 2009. – 208 с.
10. Шевченко О. О. Функціональна анатомія серцево-судинної системи / О. О. Шевченко. – К. : Олімпійська література, 2008. – 183 с.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів; мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Виконання завдань на практичному занятті	50
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	
1 - 34	F	

Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2827>

Силабус затверджено на засіданні кафедри «Фізичної терапії та ерготерапії»
28 серпня 2024. Протокол № 1